

HELICOPTER HEIST

Dit boek is gebaseerd op waargebeurde feiten. Met andere woorden, de schrijver heeft gebeurtenissen die werkelijk hebben plaatsgevonden en die zijn naverteld en gedocumenteerd als startpunt genomen en daar aan de hand van zijn eigen verbeelding invulling aan gegeven.

Uit respect voor de betrokkenen heeft hij bepaalde locaties en namen gefingeerd, bepaalde feiten aan het verhaal toegevoegd en weer andere weggelaten. Daarom berust elke eventuele gelijkenis met de werkelijkheid in die gevallen op toeval.

In alle andere gevallen zijn de gelijkenissen opzettelijk van aard.

December 2008

1

Gebogen over zijn wandelstok kwam de oude man het bos uit gelopen. Het pad bestond uit een paar overwoekerde bandensporen. Hij droeg zwarte rubberlaarzen die hij een aantal weken daarvoor bij Coop Forum in Handen had gekocht, en een donkerbruine regenjas die bij Tempo in Fältöversten vandaan kwam.

Hij was niet het type dat graag kleding kocht, nooit geweest ook.

De grond was nog sneeuwvrij, maar de vorst hield de bomen en struiken in een ijzeren greep. Vandaag was het eindelijk eens echt koud, en misschien zou het vanavond gaan sneeuwen.

In het bevroren bos, waar de donkergroene dennennaalden scherp afstaken tegen het verder grijsbruine palet, dook een zwarte hond op, die voor de man uit liep. Het was een labrador. Het beest keek even aandachtig naar zijn baasje, bracht zijn neus naar de grond en rende toen weg. Een paar meter verderop verschenen nog drie zwarte honden, allemaal van hetzelfde ras en dezelfde grootte. Ze staken enthousiast het pad over en verdwenen in de struiken aan de overkant. De oude man volgde hen. Hij hoorde de rest van de roedel, drie teven en een reu, achter zich rondscharrelen tussen de bevroren takken van de blauwebessenstruiken en varens.

Ze waren onderweg naar huis.

De man woonde in een donkerrood hutje net ten zuiden van Landfjärden, ongeveer halverwege Nynäshamn en Stockholm. Door het normaal gesproken dichtbegroeide woud, dat meteen bij zijn keukenraam begon, kon hij in de wintermaanden het eiland Muskö

zien liggen. Het was maar een paar honderd meter lopen van zijn poort naar het water, waar zijn honden in de lente en zomer lekker konden poedelen. Labradors hadden per slot van rekening zwemvliezen tussen hun tenen; ze waren ervoor gemaakt om dingen uit het water te halen.

De acht volwassen honden verbleven met de man in zijn huisje, en de twee bijgebouwen waren bestemd voor de nestjes met jongen. Hij fokte al bijna twintig jaar labradors en verkoos honden boven mensen. Daarom woonde hij ook in een hutje in het bos. Omdat er geen water- of stroomvoorzieningen waren, moest hij het allemaal in zijn eentje zien te klaren. Zijn burens, van wie de dichtstbijzijnde in een nieuwbouwwijk woonden op zo'n twintig kilometer afstand, bemoeiden zich niet met hem.

De eerste paar jaar was de man zelf naar potentiële kopers afgereisd, maar hij had de dikke oude vrouwen die standaard vroegen of de honden veel beweging nodig hadden, en de verwende jonge kinderen die aan de oren van de puppy's trokken niet kunnen uitstaan. Hij was dan altijd boos geworden, had zijn stem verheven en de snottelijke handjes van de kinderen weggeslagen.

Nee, het vertegenwoordigersbestaan was niet aan hem besteed. Tegenwoordig kreeg hij hulp. Vandaag de dag demonstreerden collega-hondenfokkers zijn puppy's en jonge honden, en ze handelden zelfs de zakelijke kant voor hem af. Zij streken dan ook met de eer; niet dat de oude man daar ook maar iets om gaf.

Het was net voor negenen toen hij thuiskwam na zijn ochtendwandeling. Zijn hutje bestond uit drie kamers en een keuken. Omdat de honden altijd het halve bos met zich mee terug namen het huis in en de oude man sinds een paar jaar met rugproblemen kampte, had het weinig nut om de boel schoon te houden. De honden mochten van hem niet in de keuken komen, wat betekende dat dat de enige ruimte was waar het er enigszins ordelijk uitzag. Hij zette het koffiezetapparaat aan.

Hij verwachtte bezoek.

Hij kende de mannen goed genoeg om te weten dat ze altijd kwamen opdagen wanneer hij hun dat opdroeg. Hij veronderstelde dat ze bang voor hem waren, en ze waren niet de enigen.

Sami Farhan was de eerste die aankwam.

De oude man zag hem het pad af lopen dat zich van de hoofdweg afsplitste. De bus van Västerhaninge naar Nynäs stopte op route 73, en het hutje in het bos lag op niet meer dan tien minuten loopafstand.

Het was jaren geleden dat Sami voor het laatst de ring had betreden, maar hij had nog altijd het voorkomen van een bokser. Ondanks zijn logge lijf bewoog hij zich snel en licht, en het kostte hem nog geen minuut om van de poort bij het huis te komen. Hij droeg een korte, grijze wollen jas die beter had gepast op het hippe Nytorgetplein op een warme lentedag, en aan zijn voeten prijkten witte sneakers.

De man liet hem binnen. De acht zwarte honden waren zo blij met dit onverwachte bezoek dat ze de bokser bijna omverliepen. Aangezien de tweede gast van de man duidelijk niet in dezelfde bus had gezeten, zouden ze samen nog eens vijfendertig minuten moeten wachten. Dan zou de volgende bus namelijk komen. De oude man wipte de schuursleutel van een haakje achter de deur, en samen liepen ze de tuin in.

‘Hoe gaat het met je broers, Sami?’ vroeg de oude man.

‘Hoezo?’

‘Je broer Ali heb ik laatst nog gezien, maar je kleine broertje ben ik al een tijdje niet tegengekomen. Adil, toch?’

‘Klopt.’

‘Gaat alles goed met hem?’

‘Als je daar zo benieuwd naar bent, moet je hem maar eens uitnodigen zodat je het hem zelf kunt vragen.’

De oude man knikte en keek naar de grond. Er trok een geamuseerd glimlachje over zijn lippen. Sami was nog steeds lichtgeraakt als het over zijn broers ging.

Tussen de twee schuren in lag een aardappelkelder die uit de jaren vijftig stamde. Hij was opgetrokken uit baksteen en op het dak groeide mos. Na krap vijftig jaar zag het gebouw er net zo verweerd uit als het omliggende bos.

Vergezeld door de acht honden hielden de oude man en Sami halt bij de kelder om voer voor de puppy's te pakken. De oude man bewaarde daar het hondenvoer, de keukenrol en het toiletpapier, en al het andere dat niet in de voorraadkast in het huisje paste. De kelder was veel groter dan hij aan de buitenkant leek; hij liep een stuk de rotsen in die erachter schuilgingen.

Helemaal tegen de achterwand, gehuld in duisternis, stonden een stuk of vijftig dozen opgestapeld. Elke doos was gevuld met bankbiljetten in alle mogelijke coupures die netjes in plastic zakjes waren gestopt, en de totaalsom bedroeg meer dan driehonderd miljoen Zweedse kronen.

Naar alle waarschijnlijkheid was het geld aan het wegrotten in de koele, vochtige kelder.

Maar de oude man maakte zich daar niet druk om. Hij had er toch geen specifieke plannen mee.

Hij vroeg of Sami het hondenvoer wilde dragen, en in stilte gaven de mannen de altijd hongerige puppy's te eten.

Toen ze terugkwamen in het huisje, verdween de oude man naar zijn slaapkamer op de eerste verdieping. Sami bleef in de keuken zitten, waar hij tien lange minuten naar het water staaarde dat door het koffiefilter druppelde. Hij had altijd al moeilijk stil kunnen zitten, en zonder erbij na te denken begon hij ongeduldig met zijn voet op de vloer te tikken, zo hevig dat zijn hele been ervan schudde. Hij verplaatste zijn blik naar het raam en zag na een paar minuten eindelijk Michel Maloofs gestalte tussen de bomen verschijnen. Op hetzelfde moment hoorde hij ook voetstappen op de trap; de oude man kwam weer naar beneden.

Michel Maloof was kleiner dan Sami. Hij liep met licht gebogen

schouder, hoewel ook hij zich snel en vastberaden voortbewoog. Zijn schoenen waren meer geschikt voor het bos, al had hij het overduidelijk ijskoud. Toen de oude man de deur opendeed trok er een karakteristieke grijns over Maloofs gezicht, waarbij hij twee rijen witte tanden onthulde die fel afstaken tegen zijn netjes getrimde zwarte baard.

‘Hallo dan,’ zei hij. Hij stak zijn hand uit, maar was vergeten dat de oude man niet aan handen schudden deed. Dankzij de enthousiaste honden en de chaos die de beesten veroorzaakten hoefde hij zich daar echter niet lang voor te generen.

‘Sami is er al,’ zei de oude man.

‘Sami?’ herhaalde Maloof. ‘Dé Sami?’

Er klonk een bijna onmerkbaar scherpte door in zijn stem. Afgezien daarvan was het onmogelijk om vast te stellen wat Maloof met zijn vraag bedoelde. De manier waarop hij zijn gedachten en gevoelens wist te verbergen was legendarisch; niemand zou vrijwillig een potje poker spelen met Michel Maloof. Hij had altijd een onverstoorbare uitdrukking op zijn gezicht – zijn zo kenmerkende glimlach liet zich niet verdrijven door wat dan ook – en hij leek nooit gejaagd te zijn. Al zijn bewegingen waren weloverwogen en doordacht.

Hij streek met zijn hand over zijn baard, en toen verscheen Sami in de deuropening van de keuken.

‘Wat een verrassing!’ zei de bokser.

Hoewel het criminele wereldje klein was, hadden Maloofs en Farhans paden elkaar altijd maar vluchtig gekruist.

Tot nu.

Ze gingen aan de avondse keukentafel zitten. Sami en Maloof hadden allebei hun handen om hun hete koffiekoppen geklemd, en Sami vroeg zich af hoe de oude man het hier kon uithouden in die kou. Een van de honden begon te janken achter de keukendeur, en het duurde niet lang voordat zijn familieleden zich bij hem voegden. Zonder zijn stem te hoeven verheffen maande de oude man ze met een kort bevel tot stilte.

Sami en Maloof wisselden een blik uit.

Net als de honden hadden ze respect voor de oude man, hoewel ze niet konden beweren hem goed te kennen of aardig te vinden. Hij was niet het type persoon voor wie je veel genegenheid kon voelen. Toch kwamen ze altijd opdagen als hij contact met hen zocht. En waarom ook niet? De oude man had vaak interessante ideeën.

‘Je hebt je niet warm genoeg gekleed,’ antwoordde hij toen Sami vroeg of de verwarming iets hoger mocht.

Sami vertelde hem maar niet dat je tegenwoordig kacheltsjes kon kopen die op batterijen liepen als je hut niet aangesloten was op het elektriciteitsnet.

‘Ik heb een suggestie,’ ging de oude man verder. ‘Of misschien een vraag.’

Sami en Maloof waren een en al oor. De verschillen tussen de twee mannen werden pas echt duidelijk zichtbaar nu ze naast elkaar zaten. Sami’s blik was open, bemoedigend, drukte urgentie uit. Hij hing aan je lippen. Maloof daarentegen zat daar met zijn blik afgewend, terughoudend en ogenschijnlijk ongeïnteresseerd, in gedachten verzonken. Toen hij vluchtig in de ogen van de oude man keek, was dat met de behoedzame nieuwsgierigheid van iemand die de wacht hield.

‘Er is een gebouw in Västberga,’ zei de oude man. ‘Ik weet zeker dat jullie het kennen. Het is een gebouw waar een enorme hoeveelheid geld ligt opgeslagen. En er zijn kansen...’

De honden gromden. Ze begonnen met elkaar te dollen, en al snel klonk het alsof ze de boel aan het verbouwen waren in de aangrenzende kamer. Maar hun spel kwam abrupt tot een einde, zonder dat de man ook maar een woord had hoeven uitbrengen.

‘Ik ken een dame,’ ging hij verder, ‘die... van dienst zou kunnen zijn, denk ik. De spreekwoordelijke deur staat in elk geval op een kier. Ze is op zoek naar... gezelschap. Ze zit op zo’n website, je weet wel, voor als je graag een afspraakje met iemand wilt.’

Sami en Maloof knikten. Bij ieder ander zouden ze in lachen zijn

uitgebarsten om de woordkeuze, 'een afspraakje'. Maar met deze oude man was het menens. Bij hem hield je je mond en luisterde je.

Dus dronken ze van hun koffie, die sterk en bitter was, en wachtten ze tot hij verderging met zijn verhaal.

'Daarom heb ik jullie hier uitgenodigd,' zei hij na een korte pauze. 'Ik dacht dat het wel iets voor jullie zou zijn. Misschien wil een van jullie eens met dat meisje afspreken? Ze is van jullie leeftijd. Een van jullie kan haar eens uitnodigen voor een avondje uit of een etentje, onder het mom dat je haar gegevens uit die contactadvertentie hebt.'

Maloof en Sami wisselden weer een blik uit. Beide heren zaten niet bepaald om vrouwelijk gezelschap verlegen.

'Ik vrees dat je aan mij niets zult hebben,' zei Sami uiteindelijk. 'Je weet dat er weer een baby op komst is, toch?'

'Ja,' knikte de oude man. 'En al heel snel, nietwaar? Je eerste zoon is nog geen jaar oud? Hoe heette hij ook alweer? John? Is hij al gedoopt?'

'Ik kan dat meisje dus niet mee uit vragen,' zei Sami, de vragen ontwijkend. Hij stampte met zijn voeten op de grond in een poging ze op te warmen. 'Zelfs niet alsof. Begrijp je wat ik bedoel? Bovendien doe ik dat soort dingen niet meer. Ik hou me nu bezig met andere zaken. Snap je?'

De man knikte, maar de uitdrukking op zijn gezicht bleef hetzelfde. Het was alsof Sami's bezwaren niet tot hem doordrongen. 'En wat zeg jij ervan, Michel?' vroeg hij.

'Nou ja, weet je...' zei Maloof, 'ik kan op zich ieder meisje mee uit vragen. Maar dit meisje... Ik bedoel, er zit een politiebureau op tweehonderd meter afstand van dat gebouw in Västberga. Zij zal het verschil heus niet maken, toch?'

De man antwoordde niet.

'Nee, dat dacht ik al,' vervolgde Maloof. Hij was op zijn hoede. Hij durfde de man eigenlijk niet goed tegen te spreken, maar hij wilde wel zijn twijfels kenbaar maken. 'En bovendien zitten er dag en nacht beveiligers bij de receptie. Er hangen honderden camera's. Het is een van de meest beveiligde kluizen in Noord-Europa. Maar misschien weet ze dat allemaal al?'